

Az 1848-as tiszafüredi nemzetőrök

Dr. Vadász István

múzeumigazgató

Kiss Pál Múzeum, Tiszafüred

Tiszafüred, 2008. március 14-15.

Az 1848-as tiszafüredi nemzetőrök

1848. április 11: „áprilisi törvények” = XXII. törvénycikk a nemzeti őrseregről = "személyes és vagyonbátorság, a közcsend és belbéke" biztosítása

- 200 pengő forint értékű házat, vagy földet birtoklók, vagy 100 pengő forint évenkénti jövedelemmel rendelkező,
- 20-50 év közötti, “honlakosok beírandók, és fegyveres szolgálatot tenni tartoznak”.

Az 1848-as tiszafüredi nemzetőrök

3 nemzetőrlista, 1848. május-augusztus között

1. május 29-i keltezésű névsor = 202 személy

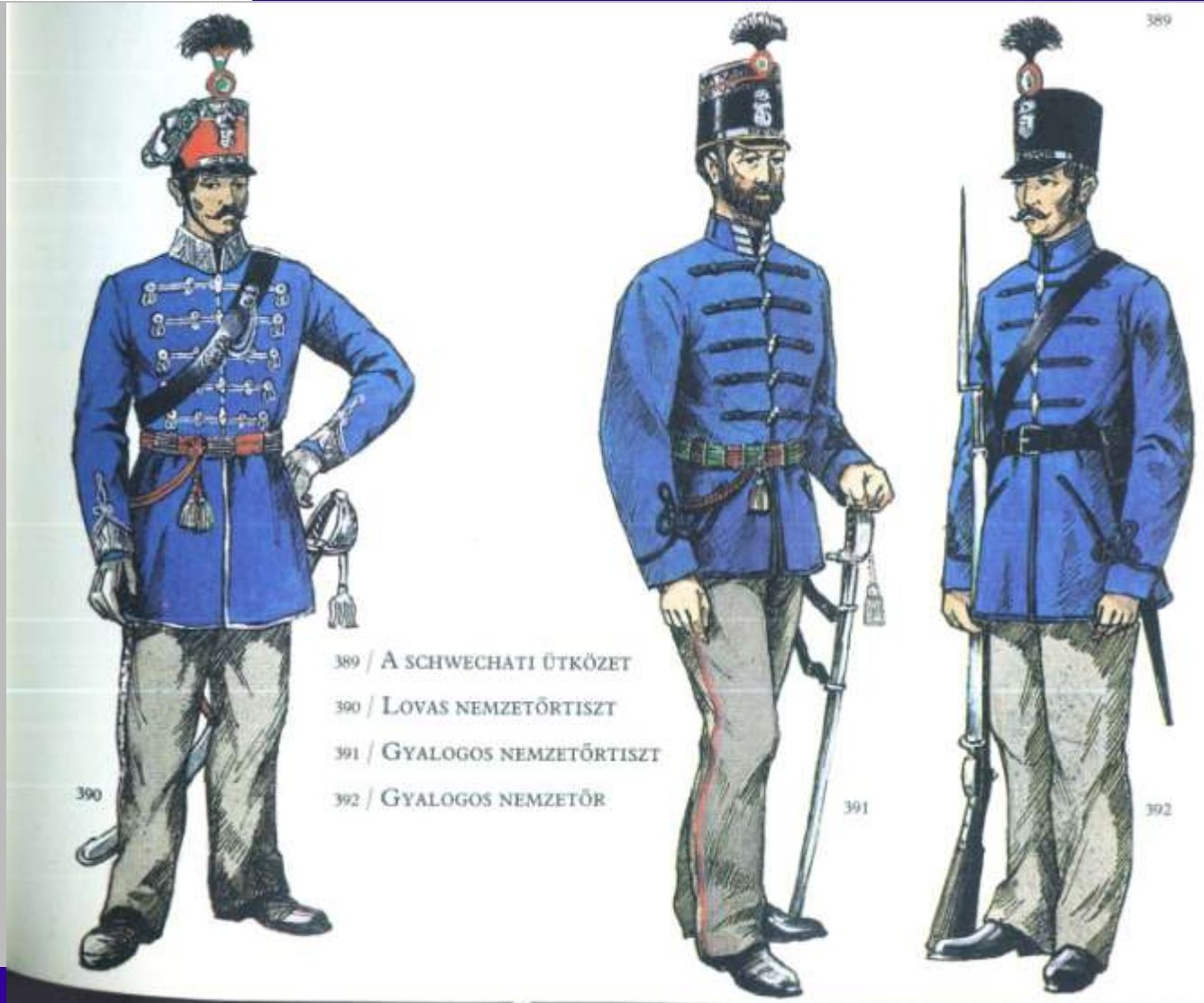
2. A következő névsor augusztus közepén készült - 248 nevet tartalmaz (1-201. sorszámig szereplő nevek azonosak)

3. A harmadik névsor - kis füzet, összesen 329 nevet tartalmaz.

A három forrás alapján készült névsorban összesen 373 személy neve található.

Az 1848-as tiszafüredi nemzetőrök

Debreceni nemzetőrség

1. Nemzetőr gyalogság, akiket széles kalapszalagjukról csak verespántlikásoknak neveztek
2. Nemzetőrtisztek. Köpöny helyetti gabát hordtak, mint a legénységük
3. A kollégium diákszázada talpig feketében, kalap helyett a gyalogság gránátosainak tábori borsapokáját hordták
4. Verespántlikás debreceni tisztek, akik a honvédtiszére atillát piros gallérral és karhajtókákkal viseltek

Jászkun nemzetőrség

1. Zekék: legénységi, altisztai, tisztai
2. Tiszdesi és őrmesteri rangjelző karszalag; hadnagyi, főhadnagyi, századosi és tiszti zseggallér
3. Fenti tisztek karhajtókái
4. Százados zekjének elő- és hátoldala
5. Jellegetes helyi fővegek
6. Gyulugos őrmester
7. Lovas nemzetőr
8. Lovas nemzetőrség főhadnagya

Nemzetőrgyalogság

1. Nemzetőr 1838. mintájú gyutacsos vadászkürtályal
2. Nemzetőr menetöltözésben, kenyérszákkal
3. Nemzetőr főhadnagy tábori üböltében, kossorúba hajtogatott köpennyel, 1837. mintájú gyalogtisztai szablyával
4. Nemzetőrcsákó, homloklemelésének tanúsága szerint a pozsonyi nemzetiség egyik tagja viselte
5. Nemzetőrtiszti ezüst esákrósa: a himzett zöld bársony középmezői vékony asínór rögzíti a rúzsateszhez.

6. Századosi esákró; mindkét esákró a tollforgó nélkül rajzolva
7. Nemzetőr százados

Nemzetőrgyalogság

1. Övezetű csákója, gallérja és kézelője
2. Tizedes és őrmester csákója és gallérja
3. Halmagy csákója, gallérja és kézelője
4. Százados csákója, löhdudnag és százados gallérja
5. Tüzéstiszat csákója, gallérja és kézelője
6. Lovasított nemzetőr tüzéstiszat. Főleg eszénváriak különböztek a fűtiszteketől, amelyeken a legénységi színűforma szerepelt, de selyemből. A tüzéstisztek atilláját ezüstszinőr díszítette, és a mellszinőrök hasonló kettős huzkokat képeztek, mint a huszártisztek spencerén és később a honyvédítási atillán. Pantallóját és sahrakját is ezüstszinőr díszítette. Lovasított nemzetőr tüzéstiszteinek kantárával és nyergével van felszerelve, de a vereteket arany helyett fehér pakfong díszítések pótolják. Ugyancsak ezüstszinőr díszítette, a századosi paszomány alatt még egy vékonyabb paszomány fut körbe

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**